

Mødet den 9. Septbr. 1926.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Vald. Pedersen.

1. (J. Nr. 379—1926). Indstilling fra Sygehusudvalget om Ansættelse af Reservelæge **M. Norn** ved Kommunehospitalet.

K. Mousteu oplyste, at det egentlig ikke drejede sig om Ansættelse, idet han havde været i Stillingen i 4 Aar; men han vilde gerne blive 1 Aar længere, hvilket Udvalget anbefalede.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 10¹—1926). Skrivelse fra Fuldmægtig **S. Andresen** om, at han paa Grund af Fraflytning fra Byen maa frasige sig Hvervet som Formand for Arbejdsanvisningskontorets Bestyrelse.

Toges til Efterretning.

3. Andragender om Kommunens Garanti for Statslaan til:
 - a. (J. Nr. 27⁷³—1926). Detailhandler **A. Jessen**.
 - b. (J. Nr. 27⁷¹—1926). Murerm. **H. H. Mortensen**.

2. Behandling.

Bevilgedes.

4. (J. Nr. 27¹⁰¹—1926). Andragende fra Murermester **Wilh. Petersen** om Statslaan til et Byggeforetagende ved Willemoesgade.

Anbefaledes for et Laan paa indtil 28?00 Kr.

5. (J. Nr. 27⁸⁰—1926). Andragende fra Bryggeri-

arbejder A. Svendsen om Statslaan til et Byggeforetagende ved Tjørnegade.

Anbefaledes for et Laan paa indtil 5400 Kr.

6. (J. Nr. 27¹⁰³—1926). Andragende fra Formand H. Jørgensen om Statslaan til et Byggeforetagende paa Matr. Nr. 51 ag af Markj.

Anbefaledes for et Laan paa indtil 5200 Kr.

7. (J. Nr. 27¹⁰⁰—1926). Andragende fra Skomagermester N. P. Hansen om Statslaan til et Byggeforetagende paa Matr. Nr. 76 ved Trøjborgvejs Forlængelse.

Anbefaledes for et Laan paa indtil 5400 Kr.

8. (J. Nr. 185—1926). Indstilling fra Markudvalget om Ændring af Forpagtningskontrakten angaaende »Højvang«.

Følgende Indstilling forelaa:

»Da Forpagter Christensen har nedlagt et betydeligt Arbejde og ofret store Beløb paa at oparbejde Driften af »Højvang«s Jorder, der ved hans Tiltrædelse var i udpint og forsømt Stand, og da han efter Udvalgets Skøn er en dygtig og samvittighedsfuld Mand, som Kommunen vil være vel tjent med at beholde som Forpagter af »Højvang«, indstiller man til Byraadets Vedtagelse, at Forpagtningskontrakten ændres saaledes, at Forpagterens Afgift fra 15. Marts 1927 at regne nedsættes til 90 Kr. pr. T. L. og svares af fulde 100 T. L., uanset at der allerede er frtaget forskellige Arealer til Gadeanlæg og til Børneoptagelseshjemmets Have. I Afgiften er indbefattet Vederlag for Brug af Bygningerne.

Hvis Kommunen i Forpagtningstiden, der fastsættes til 8 Aar fra 15. Marts 1927, skulde faa Brug for noget af det forpagtede, bliver den Forpagteren herfor tilkommende Erstatning og

Nedsættelse af Afgiften at fastsætte af 2 uvildige Mænd udvalgte af Parterne.

løvrigt forbliver den løbende Forpagtningskontrakts Bestemmelser gældende.«

P. P e t e r s e n anbefalede paa Markudvalgets Vegne at vise Forpagter Christensen denne Imødekommenhed. Baade han og Udvalget var klar over, at han ikke har nogen juridisk Ret; men naar man kendte den Forfatning, Gaarden og Marken var i, da Christensen overtog Forpagtingen, maatte man indrømme, at han havde udrettet meget derude. Ejendommen var forbedret med et større Beløb end den Sum, der var Tale om her, og dertil kom, at Kornpriserne var falden til det halve, siden han forpagtede Gaarden. Det var ikke nogen daarlig Forretning for Kommunen at have Christensen som Forpagter paa Højvang, hvorfor Taleren vilde anbefale at tiltræde Indstillingen.

B o r g m e s t e r e n var ikke rigtig tilfreds med Kontrakten. Forpagtningsafgiften var for lav; den burde i hvert Fald være 110—120 Kr. pr. T. L. Alle var klar over, at den Afgift, der blev sat ved Købet af Gaarden, ikke kunde holdes; men Springet nedad var blevet for stort. Men det værste var, at Kommunen i Løbet af nogle Aar kunde komme til at afkorte saa meget i Afgiften, at man slet ikke fik noget for Jorden deroppe. Der maatte indsættes en klar Bestemmelse om, at hvis Kommunen skal bruge noget af Jorden til andet Øjemed, kan det ske mod en Afkorting, der svarer til Lejen pr. T. L., og tog man Jorden med Afgrøde paa, maatte der betales Erstatning efter Taksation. Man kunde selvfølgelig sige, at den foreliggende Kontrakt var analog med Bestemmelserne i den oprindelige, men der var

den Forskel, at dengang var der ikke Udsigt til, at Kommunen skulde bruge noget af Jorden i det Tidsrum, Forpagtningen strakte sig over, medens Forholdet blev et andet, naar Lejemaalet nu forlængedes 8—9 Aar. Taleren vilde henstille til Udvalget at tage Sagen tilbage og søge at faa Kontrakten ændret i den Retning.

J. P e r r e g a a r d havde været til Stede ved Forhandlingen, hvor der netop var Tale om det, Borgmesteren fremførte, og Forpagter Christensen var indforstaaet med, at Kontrakten skulde ændres i den Retning.

P. P e t e r s e n hævdede, at det af Borgmesteren fremførte netop stod i Kontrakten. Selvfølgelig kunde Afkortningen specificeres nærmere, men det var vanskeligt at sætte en bestemt Sum, for det kom ogsaa an paa, hvor man tog Jorden. Hvis man mente, at 8 Aar var for lang Tid, kunde der forhandles om et kortere Aaremaal; men hvis Byraadet overhovedet ikke kunde tænke sig en Nedsættelse af Afgiften, kunde man lige saa godt spare sig en videre Forhandling. En Leje af 110—120 Kr. pr. T. L. kunde man næppe faa nogetsteds mere. For Tiden fik Kommunen ca. 100 Kr. pr. T. L. af sine Jorder, men man maatte være forberedt paa at skulle gaa betydeligt ned, ellers blev hele Jorden sagt op, for ingen kunde med de nuværende Landbrugspriser betale en saadan Leje. Hvis Byraadet derfor mente, at Afgiften skal forhøjes med 20—30 Kr. pr. T. L., kunde man lige saa godt lade Sagen falde; men hvis det ikke drejede sig om andet end mere bestemte Regler for Afkortningen, naar Kommunen tog noget af Jorden, kunde man maaske forhandle sig til Rette derom.

Borgmesteren havde ikke noget mod Længden af Lejemaalet, naar det blot blev ordnet saaledes, at Kommunen kan faa Jord uden at skulle betale uforholdsmæssigt derfor. Det maatte ikke være saaledes, at man var prisgivet Forpagteren eller Taksationsmændene.

J. Perregaard bemærkede, at under Forhandlingerne var der Enighed om, at Forpagteren ikke skal have nogen Erstatning udover den normale Afkortning, hvis man tog Jorden fra en Ende af, men derimod, hvis man tog et Areal inde i Marken. Taleren kunde godt tænke sig, at man engang vilde tage noget af Jorden til Kolonihaver, hvis Kommunen lagde Beslag paa mange af disse andre Steder.

H. P. Christensen mente, at der maatte kunne sættes en Bestemmelse ind i Kontrakten om, at hvis Jorden opsiges f. Eks. med $\frac{1}{2}$ eller 1 Aars Varsel, kan han kun faa Erstatning, hvis der er Afgrøde paa Jorden; ellers maa han afstaa Jorden for samme Pris, som han selv betaler. Afgiftens Størrelse kunde der forhandles om, men naar Kommunen kunde leje Jord ud til Græsning for 70—80 Kr. pr. T. L., skulde en Gaard som Højvang med paastaaende Bygninger betale lidt mere end efter Forslaget. Kommunen havde haft store Udgifter ved Omforandring af Bygningerne o. s. v., og naar Lejen af disse var indbefattet i Summen, blev det temmelig lidt; man burde i hvert Fald op til mindst 100 Kr. pr. T. L. Samtidig maatte der skaffes Garanti for, at Kommunen ikke kom til at betale en uforholdsmæssig stor Erstatning, hvis man tog en Del af Jorden til Gadeanlæg o. lign. Taleren vilde anbefale Udvalget at tage Sagen tilbage og se at komme lidt nærmere i Overensstemmelse med disse Tanker.

A n d r. B i t s c h betonedede, at det ikke var behageligt for et Udvalg at komme med Forslag om Nedsættelse af en Forpagtningsafgift til det halve; men Byraadet var jo indforstaaet med, at Prisen i alt Fald skal sættes ned. Den foreslaaede Pris var fremkommen efter en lang Forhandling med Forpagteren, og Taleren tvivlede om, at han gik med til at betale væsentlig udover dette; men selvfølgelig kunde man forhandle derom, naar Byraadet ønskede det. Det rent tekniske Spørgsmaal om Afstaaelse af Jorden kunde maaske nok nærmere fastsættes, men Udvalget mente i hvert Fald, at en Erstatning beregnet af uvildige Mænd var fordelagtigere for Kommunen end det, som hidtil havde staaet i Kontrakten.

P. P e l e r s e n tvivlede om, at det nyttede at forhandle yderligere om Afgiften. Hvis man ikke kom til Rette med Forpagteren, saaledes at Forpagtningen ophørte efter de 4 Aar, var det vist umuligt at faa en saa stor Afgift af nogen anden.

Sagen gik tilbage til Udvalget.

9. (J. Nr. 382—1926). Indstilling fra Lønudvalget om Fastsættelse af Pension til Enken efter Gasværksarbejder H. Hansen.

Pensionen fastsattes til 1159,24 Kr. aarlig.

10. (J. Nr. 380—1926). Indstilling fra Lønudvalget om Fastsættelse af Pension til Enken efter Mekaniker Carl Jensen.

Pensionen fastsattes til 1466,67 Kr. aarlig samt foreløbig 330 Kr. aarlig i Børnepension.

11. (J. Nr. 381—1926). Indstilling fra Lønudvalget om Fastsættelse af Pension til Enken efter Mekaniker Osvald Jensen.

Pensionen fastsattes til 1466,67 Kr. aarlig.

12. (J. Nr. 360—1926). Indstilling fra Forsørgelses-

udvalget angaaende **Betaling for Fødselshjælp i Henhold til Fattiglovens § 44 a.**

Udvalget indstiller, at den hidtidige Betaling, 20 Kr. for en Enkeltfødsel og 30 Kr. for en Tvillingfødsel, bibeholdes for 1 Aar indtil 30. Juni 1927.

L e o n h a r d H a n s e n oplyste, at Ministeriet havde fastsat Taksten til 15 Kr. pr. Fødsel; men det drejede sig om Distriktsjordemødre med fast Løn og Bolig, og der var derfor nogen Rimelighed i, at de øvrige Jordemødre fik lidt mere. Da det tilmed ikke drejede sig om ret mange Fødsler, foreslog Udvalget at blive staaende ved den gamle Takst 1 Aar endnu.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 17⁷—1926). **Andragende fra Havnearbejder P. M. P. Kastberg om Eftergivelse af Fattighjælp.**

Udvalgets Flertal, Leonhard Hansen og Bernt Jensen, anbefaler Andragendet, medens Mindretallet, N. C. Christiansen, ikke kan anbefale det.

L e o n h a r d H a n s e n antog ikke, at Hr. Christiansen havde mindre Medfølelse med disse Mennesker end Udvalgets øvrige Medlemmer, men han havde vist den Opfattelse, at hans Gruppe ikke tillod, at han gik med til Eftergivelse. Andrageren var en af de 180 Familier, som i 1922 blev tvunget over paa Forsørgelsesvæsenet, da Arbejdsløshedsunderstøttelsen pludselig bortfaldt, og det var nu 1¹/₂ Aar siden, han havde modtaget nogen Hjælp. Hvis man eftergav Hjælpen, vilde det sikkert bevirke, at Kommunen blev fri for ham i Fremtiden, og det var den væsentlige Grund til, at Udvalgets Flertal anbefalede det.

N. C. C h r i s t i a n s e n mente ikke, at et saa stort Beløb burde eftergives, medmindre vedkommende selv vilde være med til at bringe det

ud af Verden ved at yde et Bidrag dertil, og hvis hans økonomiske Forhold ikke tillod ham det, kunde de maaske i Løbet af det 4 Aar bedres, saa han blev i Stand dertil. Talereu vilde derfor henstille til Byraadet at udsætte Sagen og se, om han kan betale i det mindste et Afdrag paa Hjælpen.

J. Perregaard meddelte, at Andrageren boede i Kommunens Husvildeafdeling; han havde 4 Børn, hvoraf det ældste var 5 Aar, og 1 var nyfødt, saa der var ikke meget Haab om, at han kunde afdrage noget paa Beløbet. Hans Fader havde faaet en Stilling, saa han kunde hjælpe ham noget, hvis han kom ud af Fattigvæsenets Forsorg, og saa blev Kommunen sikkert fri for ham i Fremtiden.

Borgmesteren tvivlede noget om, at en Havnearbejders Indtægt ikke var mere end 2800 Kr., men vilde alligevel anbefale, at man i dette Tilfælde eftergiver Hjælpen. Men ellers vilde Taleren henstille til Udvalget at tænke over det, der blev fremsat, for det havde altid nogen moralsk Virkning, naar disse Mennesker kom til at afbetale i det mindste nogle faa % af deres Skyld.

J. Chr. Møller gjorde opmærksom paa, at det drejede sig om en Mand i sin allerbedste Alder, som i 3 Aar har hævet ca. 2400 Kr. af Fattigvæsenet, og det var næppe helt rigtigt uden videre at slaa en Streg over det. Der fandtes ganske vist en Ventil i Loven, hvorefter Hjælpen kan eftergives efter 1 Aars Forløb; men det vilde let virke som et daarligt Eksempel, naar det blev bekendt, at Skylden uden videre blev slettet. Taleren tænkte sig ikke, at Manden skulde betale hverken det hele eller det halve af Beløbet, men hvis han havde nogen Æresbegreber, burde han

være interesseret i at betale lidt deraf. Taleren vilde derfor henstille til Udvalget foreløbig at tage Sagen tilbage, og hvis man ikke ønskede dette, vilde Taleren anbefale at stemme imod Eftergivelse.

J. P e r r e g a a r d bekræftede, at vedkommende Mand ikke tjente mere end 2800 Kr., saa man kunde ikke vente noget Afdrag paa Skylden. Alle kendte Lovens Paragraf om Eftergivelse efter 1 Aars Forløb, saa der kunde ikke ligge nogen Agitation deri.

L e o n h a r d H a n s e n var ganske indforstaaet med, at hvis en Mand kan yde noget, skal han betale, for Fattighjælp burde betragtes som et Laan. Men i det foreliggende Tilfælde var det ganske umuligt for ham at betale noget, naar hans Indtægt var 57 Kr. ugentlig, og han havde 4 smaa Børn. Naar der var sat en saadan Ventil i Loven, maatte det dog være Hensigten, at den i visse Tilfælde skal bruges. Hvis man ikke eftergav i dette Tilfælde, beholdt man blot Manden under Forsørgelsesvæsenet, og saa blev det meget dyrere for Kommunen. Var der Sandsynlighed for, at en Mand kan betale noget, nægtede man altid Eftergivelse efter et Aars Forløb, men i dette Tilfælde var det ganske haabløst at vente noget som helst.

B o r g m e s t e r e n bemærkede, at naar det forholdt sig rigtigt med Indtægten paa 2800 Kr., var det udelukket, at Manden kunde betale noget. Taleren vilde da anbefale at bevilge Andragendet, idet man tager de faldne Udtalelser til Efterretning.

Andragendet bevilgedes med 12 Stemmer mod 8.

14. (J. Nr. 12¹⁸—1926). Indstilling angaaende Til-
deling af Aldersrente.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 50—1926). Andragender om Indflytnings-
tilladelse.

Fra Boligkontrollen forelaa følgende Indstilling:

A n b e f a l e d e A n d r a g e n d e r.

O. M. Andersen, Roskilde.

Chr. Wenzel, Randers.

N. C. Nybo, Skæring.

J. Johansen, Brabrand.

Hans Nielsen Jensen, Nøddebo.

Astrid Filt, Svejlbæk.

E. Jensen, Viby.

K. Nissen, København.

H. Dalsgaard, Esbjerg.

I k k e a n b e f a l e d e A n d r a g e n d e r.

E. Henriksen, p. t. Aarhus.

M. Jørgensen, Kongsvang.

O. Sørensen, p. t. Aarhus.

Chr. Hansen, Aaby.

A. Toustrup, p. t. Aarhus.

P. Petersen Bosk, Herskind.

L. F. Laursen, Kongsvang.

A. Olschansky, Helsingør.

M. Melchiorsen, Stjær.

M. Larsen, Ebeltoft.

Knud Buhr, Kalø.

Svend Kodahl, p. t. Aarhus.

Th. Plenov, Odense.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 50 L.—1926). Andragende om Tilladelse til Lejeforhøjelse i Sølystgade Nr. 35.

Bevilgedes.
